

Національна академія наук України, Секція фізико-технічних і математичних наук НАН України, Відділення інформатики НАН України глибоко сумують з приводу непоправної втрати - смерті члена-кореспондента НАН України Ольги Леонідівни Перевозчикової

Ольга Леонідівна Перевозчикова – відомий український вчений, доктор фізико-математичних наук (1990 р.), професор (1992 р.), член-кореспондент НАН України за фахом "Інформаційні технології" (2003 р.), Заслужений діяч науки і техніки (2009 р.), завідувач відділом Інституту кібернетики імені В.М.Глушкова НАН України, лауреат Премії В.М.Глушкова (1999 р.) та двічі лауреат Державної премії України (1991 і 2002 рр.).

Ольга Леонідівна народилася 1 грудня 1947 р. у Будапешті (Угорщина) у родині офіцера Радянської Армії. У 1970 р. закінчила математичний факультет Ужгородського державного університету, а у 1974 р. – аспірантуру Інституту кібернетики, з яким вона назавжди пов'язала свій творчий шлях.

Науковими напрямками її досліджень були математичний апарат для подання знань про моделі предметних областей; інструментарій для генерації професійних систем як програмної складової інформаційних технологій (ІТ). Починаючи з 1970 року, О.Л. Перевозчикова займалася теорією та практичними розробками методів подання знань для реалізації професійних систем, призначених для розв'язання фахових задач з різних предметних областей. Розробила асинхронний недетермінований дискретний перетворювач, покладений в основу інструментарію ДИСУППП. Його засобами побудовано низку професійних систем у складі ІТ проектування технологічних схем облаштування газоконденсатних родовищ на шельфі Охотського моря, побудови імітаційних моделей мереж зв'язку, метрологічного забезпечення ракетно-космічних об'єктів тощо, за що нагороджена Держпремією України за 1991 рік.

У 1990-і роки розробила та дослідила клас алгебро-граматичних моделей подання знань про предметну область, які допускають динамічне планування обчислень і широкий спектр образно-графічних засобів підтримки інтерфейсу користувача. Під її керівництвом розроблено інструментарій, реалізовано і впроваджено інтелектуальні ІТ для проектування схем утилізації шахтного метану у Донбасі, геофізичної інтерпретації дослідних даних нафтогазорозвідки, моделювання стратегічної стабільності в Європі; автоматичного прогнозування економетричних даних тощо. За ці роботи Ольга Леонідівна. у 1999 році

отримала премію В.М.Глушкова НАН України, а у 2003 році – Державну премію України за фундаментальні здобутки з теорії програмування.

У 1999 році як член Міжвідомчої комісії НАН України займалася ІТ щодо запобігання негативних наслідків комп'ютерної кризи 2000 року, для чого розроблено унікальний пакет "ІК-У2К". На замовлення Держкомзв'язку України цей пакет впроваджено на понад 6 тисячах комп'ютерів, а робота у складі групи незалежних експертів сприяла успішному розв'язанню проблеми 2000 року на атомних станціях України.

Багато уваги О.Л. Перевозчикова приділяла національно-українській локалізації ІТ як найсучаснішої форми організації інтерфейсу широких кіл користувачів, насамперед природною мовою конкретної країни чи території. Найбільший здобуток стосується ІТ-стандартизації. Під її керівництвом розроблено низку термінологічних Державних стандартів України (ДСТУ) з програмування у складі системи з понад 45 термінологічних ДСТУ з ІТ, яка вперше зафіксувала сучасні норми україномовної ІТ-лексики. На підставі гармонізації 8 ISO/IEC-стандартів набула чинності низка ДСТУ та розроблено набори культурних елементів національно-української локалізації ІТ. На замовлення фірми Майкрософт-Україна скориговано україномовну програмну документацію для національно-української локалізації Windows (починаючи з Windows-Vista) та Office (починаючи з Office'2003). Відтак українська мова поповнила перелік 33 природних мов світу для взаємодії з ІТ-продуктами компанії Майкрософт. За підтримки цієї компанії опубліковано „Англо-український тлумачний словник з обчислювальної техніки, Інтернету і програмування”, у двох виданнях якого охоплено понад 14 тисяч ІТ-термінів і які МОН рекомендувало як навчальний посібник у ВНЗ України.

Під керівництвом О.Л. Перевозчикової та за її безпосередньої участі розроблено понад 60 чинних основоположних ДСТУ, гармонізованих з ISO/IEC- та CEN/CENELEC-стандартами. Ще понад 50 проектів ДСТУ проходять процедури затвердження у Держспоживстандарті України.

О.Л. Перевозчикова була одним із засновників Національної системи електронного цифрового підпису; проведено акредитацію перших 11 центрів сертифікації ключів і розпочато забезпечення інтеоперабельності цієї системи.

О.Л. Перевозчикова – автор понад 280 публікацій (зокрема 6 монографій, 7 підручників). Підготувала 17 кандидатів наук. Протягом 12 років була професором Національного університету «Києво-Могилянська академія», Національного технічного університету «КПІ», Національної академії керівних кадрів культури і мистецтва та Університету економіки і права КРОК.

Висловлюємо глибоке щире співчуття рідним та близьким Ольги Леонідівни, колективу Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України. Світла пам'ять про Ольгу

Леонідівну – видатного вченого та прекрасну людину назавжди збережеться у серцях тих, хто її знав.